

Kommunestyrets behandling av sak 73/2025 i møte den 17.12.2025:

Behandling

Orientering v/kommunedirektør.

Votering:

Formannskapetets forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt (23-0).

Vedtak

Hemnes kommunestyre frigir kr 1 967 928 av midler avsatt til bundne driftsfond og avsetter disse til disposisjonsfond 25699001 Disposisjonsfond 1.

Hemnes kommune betaler kr 424 000 til Hattfjelldal kommune.

Arkivsak-dok. 2025/1261-1
Saksbehandler Harald Mårnes
Arkivkode: 242

Saksgang

Utvalg

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

02.12.2025

Saksnummer

85/25

Gjennomgang bundne driftsfond 2025

Kommunedirektørens innstilling:

Hemnes kommunestyre frigir kr 1 967 928 av midler avsatt til bundne driftsfond og avsetter disse til disposisjonsfond 25699001 Disposisjonsfond 1.

Hemnes kommune betaler kr 424 000 til Hattfjelldal kommune.

Bakgrunn for saken:

Kommunen har svært mange bundne driftsfond.

Innestående på bundne driftsfond i perioden 2020 til 2024 framgår av tabellen under:

Fond	2020	2021	2022	2023	2024
Bundne drift	37 056	37 112	36 977	38 459	35 949

Kommunedirektøren har gjentatte ganger minnet om at øremerkede midler skal benyttes så raskt som mulig og senest innen 2 år etter at de er mottatt.

I 2024 ble det frigitt 2,2 mill. fra bundne driftsfond som ble avsatt til disposisjonsfond.

Det er behov for ny gjennomgang og kontroll av bundne driftsfond for å undersøke om det er korrekt at midlene fortsatt skal stå på bundne driftsfond.

Saksutredning:

Bundne fond er øremerkede midler som kommunen har mottatt for å gjennomføre bestemte oppgaver. Øremerkede midler bør i de fleste tilfeller være brukt innen 1-3 år etter at de er mottatt.

Øremerkede midler kan være

- Tilskudd fra staten eller andre som f.eks. gaver til bestemte formål
- Inntekter som etter lov og forskrift må avsettes til fond som f.eks. konsesjonsavgift
- Inntekter som er større enn tillatt er lov og forskrift som f.eks. selvkost

Øremerkede midler som kommunen har mottatt og som ikke er brukt i regnskapsåret skal avsettes til bundne driftsfond.

Kommunens bundne fond kan grupperes slik:

- Fast
- Midlertidige

Faste fond er bundne driftsfond hvor kommunen mottar midler hvor det avsettes og brukes av fondene til samme formål over tid. Kommunen mottar f.eks. konsesjonsavgift som må avsettes til fond før de kan brukes påfølgende år.

Midlertidige fond er bundne driftsfond hvor kommunen har mottatt midler for å gjennomføre en aktivitet. Når aktiviteten/prosjektet er gjennomført skal fondet være brukt opp.

Alle utgifter og inntekter knyttet til øremerkede midler skal regnskapsføres med prosjektnummer slik at det ved årets slutt blir mulig å avgjøre om det skal brukes av fond eller avsettes til fond.

Dersom utgifter ikke er regnskapsført med prosjektnummer vil det enten bli avsatt for mye til bundne fond eller brukt for lite. I praksis betyr det at kommunen har brukt andre midler til å finansiere aktivitet eller prosjekt som skulle vært finansiert av øremerkede midler.

En del bundne fond har flere prosjektnummer. En årsak kan være at kommunen søker og mottar øremerkede midler til samme type aktivitet f.eks. kompetanseheving.

Kommunen har mange bundne driftsfond og som kan være opprettet for mange år siden. Det er ofte krevende og tidkrevende å klarlegge historikken til slike fond.

Ved denne gjennomgangen av fond er følgende lagt til grunn:

- Faste fond
 - må fortsatt bestå
 - dersom prosjekt er avsluttet frigi
- Variable fond
 - dersom ingen bruk 3 siste år – frigi
 - dersom prosjektet er avsluttet – frigi
 - dersom brukt inneværende år – må fortsatt bestå
- Gavefond
 - gitt av private til bestemte formål
 - må fortsatt bestå

Kommunedirektøren oppfordrer omsorgstjenesten til å vurdere om gavefond kan brukes til aktivitet i tråd med givers ønsker.

Bundne fond som er disponert eller planlagt brukt i 2025 består. Dersom de likevel ikke er benyttet ved årets slutt blir de foreslått frigitt i 2026.

Midler som blir frigitt foreslås avsatt til disposisjonsfond.

Kommentarer til enkelt av kommunens bundne driftsfond:

- **25199045 Diverse oppvekst**

Fondet blir brukt opp i 2025 og avsluttet.

- **25199086 Villmarksnett kontantinnskudd**

Kontantinnskudd innbetalt av Hemnes kommune og Hattfjelldal kommune (2016). Etter det er mindreforbruk tilført fondet og merforbruk belastet fondet. Av avsatte midler tilhører 50% Hattfjelldal kommune.

Deler av fondet frigis og tilbakebetales til kommunene.

- **251999805 Styrkningsmidler barnevern**

Midlene blir brukt til styrking av barnevernstjenestens kapasitet, kvalitet og samhandling mellom tjenestene og avsluttes 2027.

- **25199966 Kompetanseløftet HOM/KOM**

Midlene frigis minus kr 114 673 er midler som etter søknad er overført fra 2024.

- **25199813 Innovasjonsprosjekter omsorg**

Fondet blir brukt opp i 2025 og avsluttet.

- **25199096 Barnets beste videreutdanning**

Tilskudd er tilbakebetalt til Bufdir 2024 og finansiert av kommunens budsjett. Midlene frigis og fondet avsluttes.

- **251999983 Lærlingetilskudd**

Midlene frigis og fondet avsluttes.

Vurdering:

Gjennomgangen av bundne driftsfond har avdekket midler som kan frigis og avsettes til disposisjonsfond. Kommunedirektøren anbefaler at midlene frigis og avsettes til disposisjonsfond 25699001 Disposisjonsfond 1.

Økonomi:

Midler avsatt til bundne driftsfond som kan frigis avsettes til disposisjonsfond eller tilbakebetales til giver

Lovhjemmel:

Bundne fond er avsetninger som er begrunnet av lov, forskrift eller avtaler og er reservert til særskilte formål

Hvem som skal involveres/høres:

Formannskap og kommunestyret

Innsyn:

Offentlig

Vilkår:

Bruk i tråd med føringer fastsatt av giver.

Varighet:

Ikke aktuell

Kompetanse til å fatte vedtak:

Midler som er avsatt til bundne driftsfond står ikke til kommunestyret disposisjon med mindre de feilaktig er avsatt.

Fondsmidler som er foreslått omdisponert til og avsatt disposisjonsfond er kommunens egne midler fordi prosjektene / aktiviteten er fullført og utgiftene er finansiert av kommunens egne midler.

Klagerettigheter:

Ikke aktuell

Iverksetting av vedtak

Saksbehandler

Ekspedering:

Vedlegg:

1 Fond_gjennomgang_2025_F